

Studia Generalia 2009

SUURIRUHTINASKUNNASTA ITÄMEREN KAASUPUTKEEN

MIKÄ ON MUUTTUNUT SUOMEN JA VENÄJÄN SUHTEISSA?

Helsingin yliopisto 22.10.2009, Päärakennus, sali I (Fabianinkatu 33, 2. kerros), klo 17.00–19.00

SUOMI JA VENÄJÄ 2000-LUVULLA

Dosentti Pekka Sutela

Suomalaisten menestystarinat

Suomen ja Venäjän välisellä kaupalla ei ole "luonnollista tasoa", vaan se on vaihdellut tavattoman paljon 150 vuoden aikana. Tilastojen mukaan viime vuosina noin 11 prosenttia koko viennistämme on mennyt Venäjälle. Tilastoa kuitenkin paisuttaa nk. jälleenvienti: muun muassa autoja ja kodin elektroniikkaa jotka valmistetaan muualla, mutta tullataan Suomeen tuoduksi ja varastoinnin jälkeen Venäjälle viedyksi. Todellinen luku Venäjän osuudesta Suomessa tehtyjen tuotteiden viennistä lienee noin 7-8 prosenttia. Venäjä on yksi kolmesta tärkeimmästä vientimarkkinastamme Saksan ja Ruotsin ohella. Vienti Venäjälle työllistää noin 50 000 suomalaista, enemmän kuin koko rahoitusjärjestelmämme. Kuitenkin luku on vain kolmannes siitä mitä arvioitiin 1980-luvun puolivälissä. Viennin kotimaisuusaste on laskenut rajusti.

Suomalaisen viennin markkinaosuus Venäjällä on laskenut. Venäjän kasvu on ollut kulutuksen vetämää. Suomen vienti taas painottuu investointitavaroihin. Tulevaisuudessa voimme pärjätä paremmin, koska Venäjän talouden kasvun täytyy alkaa perustua investointeihin.

Enimmillään viitisen vuotta sitten, noin 30 prosenttia Venäjän tuonnista tapahtui suomalaisten satamien kautta. Nyt luku on laskenut noin 15 prosenttiin. Kauttakululiikenteen – joka on siis eri asia kuin jälleenvienti – kultaiseen aikaan ei ole paluuta, myös suomalaisten toimenpiteiden takia. Kauttakululiikenteen arvioitu, Kaakkois-Suomeen keskittyvä työllistävä vaikutus on 5 000 henkeä, siis usean paperitehtaan verran.

Suora lähetys ja videotallenteet internetissä, osoitteessa <http://video.helsinki.fi/studia/>.
Luentojen lyhennelmät ja luentosarjan ohjelma löytyy osoitteesta www.helsinki.fi/vst.
Luentosarjan luennot julkaistaan kirjana Vapaan sivistystyön toimikunnan julkaisusarjassa.
Tilaukset: (09) 191 58063 (toimisto), vst@helsinki.fi tai www-sivuilla www.helsinki.fi/vst.

Studia Generalia 2009

SUURIRUHTINASKUNNASTA ITÄMEREN KAASUPUTKEEN

MIKÄ ON MUUTTUNUT SUOMEN JA VENÄJÄN SUHTEISSA?

Helsingin yliopisto 22.10.2009, Päärakennus, sali I (Fabianinkatu 33, 2. kerros), klo 17.00–19.00

Venäjä ei ole tärkeä suomalaisten investointien kohde. Niiden määrä lienee 5-6 miljardia euroa. Puolet tästä on Fortumin investointi. Suomalaiset liikemiehet ovat toisaalta olleet keskeisiä eräiden muiden maiden osuuteen kuuluvien investointien toteuttajina. Tämä koskee esimerkiksi nyt englantilaiseen omistukseen kuuluvaa Baltika panimoketjua. Se on ehkä kaikkein onnistunein ulkomainen investointi Venäjälle. Toinen suuri esimerkki on ruotsalaiseksi tilastoitava TeliaSonera.

Ketkä suomalaiset ovat menestyneet Venäjän markkinoilla? Niin kuin muutkin ulkomaiset, ensi kädessä ne joilla on ollut tarjota markkinoille tuote, jota ei vanhassa Neuvostoliitossa ollut lainkaan. Tämä koskee Baltikan olutta, TeliaSoneran teleoperaatiota (Megafon) ja tietysti Nokian kännyköitä. Stockmannin tavaratalot ja muut kaupat ovat olleet menestys. Keskolla on merkittäviä suunnitelmia. Mutta menestyä voi myös tekemällä vanhoja asioita uudella tavalla. Rakennusliikkeillä (ennen muuta YIT ja SRV) on suuria suunnitelmia. Fazer leipoo joka kolmannen pietarilaisen leivän (Hlebnyi dom). Apteekkialalla voi tapahtua kiinnostavaa. Menestyksen esimerkkejä löytyy jopa niinkin perinteisestä venäläisestä tuotannosta kuin terästeollisuudesta.

Tietysti on myös suomalaisia yksilöitä, jotka ovat menestyneet Venäjällä. Esimerkit ulottuvat näyttelemisestä pankin johtamiseen – ja miksei välillisesti rockmusiikkiinkin. Onhan yksi Venäjän tärkeimmistä vanhan polven ryhmistä nimeltään Mumin Troll, Muumipeikko.

Ja ehkä tärkein suomalaisten menestystarina Venäjällä on turismi, sieltä tänne. Ei vain pietarilaisten, vaan myös moskovalaisten lähimmät maastohiihtokeskukset, kylpylät ja moottorikelkkareitit ovat Suomessa.

Suora lähetys ja videotallenteet internetissä, osoitteessa <http://video.helsinki.fi/studia/>.
Luentojen lyhennelmät ja luentosarjan ohjelma löytyy osoitteesta www.helsinki.fi/vst.
Luentosarjan luennot julkaistaan kirjana Vapaan sivistystyön toimikunnan julkaisusarjassa.
Tilaukset: (09) 191 58063 (toimisto), vst@helsinki.fi tai www-sivuilla www.helsinki.fi/vst.